

Ἔτσι τὴν ἴδια ἐκείνη νύχτα τῆς 2—3 Ἰουλίου ἓνα ξαφνικὸ γεγονὸς ἀναστάτωσε κυριολεκτικὰ τὶς ἑκατοντάδες τῶν ἐξορίστων γυναικῶν.

Ἔτσι ἡ Διοίκηση εἶχε πιά θέσει σ' ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό της. Ἐβδομήντα περίπου «ἐπικίνδυνες» εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ Στρατόπεδο τῆς Χίου κι' εἶχαν ἀπομονωθεῖ ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον. Στὸ σχολεῖο τοῦ Ἁγ. Θωμᾶ εἶχε κι' ὅλας ἰδρυθεῖ τὸ πιὸ φριχτὸ τμῆμα τῶν φυλακῶν τῆς Χίου. Εἶχε γίνει ὁ μπαμπούλας καὶ κάθε ἐξόριστὴ πού θὰ τολμοῦσε νὰ διαμαρτυρηθεῖ στὴ Διοίκηση ἢ στοὺς ξένους γιὰ ὀτιδήποτε θάβρισκε τὴν τιμωρία της στὸ Παράρτημα τοῦ Ἁγ. Θωμᾶ.

Τὸ Δημοτικὸ αὐτὸ Σχολεῖο, ἡ πρωτότυπη φυλακὴ μας, ἦταν ὁμορφὴ γιὰ ὅποιον τὴν ἔβλεπε ἀπ' ἔξω. Τὸ χτίριο ἦταν μοντέρνο μὲ τὰ πλατεῖα συνεχόμενα παράθυρά του καὶ τὴν εὐρύχωρη βεράντα του. Διώροφο σὲ σχῆμα παραλληλογράμμου, ταίριαζε τόσο ὁμορφα στὴν τετράγωνη αὐλὴ του. Ἐνας μαντρότοιχος πού ἔπιανε τὰ πλαῖνά καὶ τὸ πίσω μέρος τοῦ χτιρίου σ' ἐμπόδιζε νὰ γειτονέψεις μὲ τίποτε, ἐνῶ ἀπὸ μπροστὰ ὅπου εἶχε τὰ κάγκελα, ἔβλεπες ν' ἀπλώνεται μπροστὰ σου μιὰ ἄκρη τῆς Χίου μὲ ὁμορφα σπιτάκια καὶ καταπράσινους κήπους, καὶ πιὸ πέρα στὸ βάθος νὰ ξεχωρίζεται ὁ ὄγκος ἀπὸ τὰ τρία χτίρια τοῦ Στρατοπέδου. Μιὰ σειρὰ ἀπὸ δέντρα μικρὰ ἦταν γύρω ἀπὸ τὸ χτίριο ἐνῶ μιὰ ἄλλη μὲ μεγαλύτερα ἔπιανε τὸ γύρο ὅλης τῆς αὐλῆς. Τρία μεγάλα φαρδεῖα σκαλοπάτια σ' ἀνέβαζαν ἐπάνω στὴ βεράντα ἢ ὅποια συγκοινωνοῦσε μὲ τὴν κεντρικὴ εἴσοδο τοῦ Σχολείου. Ἐνα μικρὸ καμαράκι χτισμένο στὴ δεξιὰ γωνιὰ τῆς αὐλῆς χρησιμοποιεῖται γιὰ μαγειριό, ὅπου ἄλλοτε θὰ παρασκευαζόταν τὸ συσσίτιο γιὰ τὰ παιδιά καὶ πού τώρα θὰ λειτουργοῦσε γιὰ τὸ συσσίτιο τὸ δικό μας. Πίσω ἀπὸ τὸ χτίριο ἦταν τ' ἀποχωρητήρια καὶ μπροστὰ ἀπ' αὐτὰ μιὰ σειρὰ ἀπὸ βρύσες πού δὲν τρέχαν παρὰ λίγα λεπτὰ μόνο κάθε μέρα γιὰ τοὺς χωροφύλακες.

Όταν πλησίασε ὁ καιρὸς γιὰ τὸ καινούργιο σχολικὸ ἔτος καὶ στὴ Διοίκηση μπῆκε ἐπιτακτικὰ ἡ ἀνάγκη νὰ φύγουμε ἀπὸ τὸ σχολεῖο, εἴχαμε συμπληρώσει μόλις δύομισὶ μῆνες πού μέναμε σ' αὐτό. Πολλὰ ὀνόματα ἀπὸ μοναστήρια καὶ νησιὰ κυκλοφοροῦσαν σὰν τόποι μεταφορᾶς μας, ἀλλὰ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθεῖ πόσο κοντινὴ θὰ ἦταν ἡ ἀπόσταση πού θὰ μᾶς χῶριζε ἀπὸ τὴ μελλοντικὴ μας φυλακὴ.

Ἐτσι τὴν ἄλλη μέρα 27 τοῦ Σεπτεμβρίου ἀπὸ πολὺ πρωτὶ ἀδειάζαν ἕνα ἕνα τὰ δωμάτια τοῦ σχολείου. Οἱ διάπλατες πόρτες του κι' οἱ γυναῖκες στριμωγμένες μέ τούς μπόγους π' ἀνεβοκατέβαιναν συνεχῶς, σοῦδιναν τὴν ἐντύπωση πελώριου σκάφους π' ἀνοίξε τὴ μπούκα του καὶ ξεφόρτωνε ἔξω τὸ ὑλικό του.

Γράφει ἡ Νίτσα Γαβριηλίδη

γιὰ τὸ «Παράρτημα» μὲ τίς «ἐπικίνδυνες»

Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ βιβλίο
«Στρατόπεδα Γυναικῶν»
Ἀθήνα 1976

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
1947-1951

....ΟΤΑΝ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

«ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ»

ΜΕΤΑΤΡΑΠΗΚΕ ΣΕ

«ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΥΛΑΚΗ»

ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΞΟΡΙΣΤΕΣ

(ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ)

ΑΠΟ ΤΙΣ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 1948 ΩΣ ΤΙΣ 27

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1948.....

